

Doris J. Jensen
Inatsisartunut ilaasortaq, Siumut

Akiitsoqarnermi utoqqalinersiat ilanngaaffigineqartarneri pillugit § 37 naapertorlugu apeqqut 2024-160

§ 37 naapertorlugu apeqqummut akissut manna nassiunneqarpoq.

1. Akiitsoqarnermi utoqqalinersiat ilanngaaffigineqarsinnaajunnaarpata, tamanna pisortanut aningaasaqarnikkut qanoq kinguneqassava?

Naalakkersuisut tunngavilersuut naapertorlugu apeqqut ima paasivaat, utoqqalinersiallit pisortanut akiitsoqarnerannut tunngatillugu kiisalu ukiumut katillugit qanoq annertutigisumik pisortanut akiitsuminnik akilersuitiginerannut tunngatillugu, paasissutissanik naatsorsuinernilluunniit ujartuisoqartoq.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik paasissutissat taakku pillugit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut saaffiginnippoq.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik ilisimatitsivoq, tamanna normulersuinernik, inissitserinernik kiisalu kisitsisinik piareersaanermik annertuumik kinguneqassasoq. Taamaammat paasissutissat imaaliillaannaq aaneqarsinnaanngillat, taakkulu avataani pisiortorfimmit kisitsisit pissarsiarineqartariaqassapput. Tamatuma saniatigut kisitsisit pissarsiarineqarneranni, inuit ataasiakkaat kinaassusii innarlernagit pissarsiarineqarsinnaagunangillat. Tamatumunnga atatillugu apeqquteqartumut erseqqissaatigineqassaaq, allaffissornikkut aamma naatsorsueqqissaarnikkut aaqqissuussat assigiinnginneri. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup aaqqissuussineri ima aaqqissugaapput, akileraartarnermut aaqqissuussinerup allaffissornikkut suliarinninnissamut, taamaammallu aaqqissuussinerit taakku akileraartarnermut tunnganngitsunik, naatsorsueqqissaarnertut, paasissutissiiffigineqarsinnaanatik.

Paasissutissat ujartorneqartut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit aalajangersimasumik akineqarsinnaanngorlutik imaaliillaannaq pissarsiarineqarsinnaanngillat. Taamaammat Naalakkersuisut apeqqummut ajornartoorutininik nalinginnaanerusunik aamma tamatuma anguniagaanik erseqqissaarusupput.

Apeqquteqartoq utoqqalinersiallit inuunerannik pitsanngorsaaniarpata, aallaqqaasiullugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, Naalakkersuisut 2022-mut aningaasanut inatsimmut atatillugu utoqqalinersiallinit tunngaviusumik utoqqalinersiai qaffassimagai, Inatsisartullu 2023-mi ukiakkut ataatsimiinneranni, utoqqalinersiallit pisassaasa naatsorsorneqarneranni pilersuisussaaqatigiinneq atorunnaarsinnikuuat. Taamaalilluni malunnaatilimmik aaqqiisuteqarnerit timalersorneqarlutik.

Tamatumunnga aamma atatillugu erseqqissaatigineqarsinnaavoq, Naalakkersuisut UKA2024-mi akileraartarnermut aaqqissuusseqqinnermik, ilaatigut inummumut aamma nalinginnaasumik ilanngaat annertuumik qaffanneqarnissaa naatsorsuutaasooq, tamannalu utoqqalinersiallinit aamma iluaqutaassaaq.

Brevdato: 13-08-2024
Sagsnr. 2024 - 14066
Akt id. 24353307

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Utoqqarnut periusissaq naapertorlugu aamma siunertaq tassaavoq, utoqqalinersiat ima aqqissorneqassasut 67-it kingorna ukioqalernerimi aamma suliumanerup pilerinartuunissaa. Akiitsoqarnermi utoqqalinersiat ilanngaaffigineqartannginneri tamatuminnga annikillisaasinnaavoq, utoqqarnullu periusissap siunertaanik uniunerulluni.

Naalackersuisut erseqqissaatigissavaat, utoqqalinersiallit pisortanut akiitsullit, inuit allat akiitsullit aamma illersugaasut. Tamanna eqqartuussisarnermik inatsit § 618, imm. 1 naapertorlugu, akiitsullip inoqutigiinni minnerpaamik angerlarsimaffeqarnissaannut aamma inooriaaseqarnissaannut pigisaannik arsaarinnittoqarsinnaanngilaq. Malittarisassat taakku pisariaqartitanik iluaqutitut taaneqartarput, taakkulu utoqqalinersiallit allamik isertitaqanngippata, aamma pisuussuteqanngippata akiliisitsissutiqeqarsinnaasunik, pisortanut akiitsunik killilimmik akilersuitinneqarsinnaanerannik kinguneqarput.

2007-imit 2016-imit pisortanit inuinnarnillu pisassarisanut utoqqalinersianik, kommuniinilli toqqaannartumik utoqqalinersianut tunngasunik pisassarisat pinnagit, pinngitsaaliilluni akilersuititsisoqarsinnaanngilaq. 2016-imit tamanna atorunnaarpoq, tassami utoqqalinersiallit pisortat aningaasartuutigisassaannut akiitsuminnik akiliisussaanninnerat naleqqutinngitsutut nalilerneqarmat. Tamanna utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 23. november 2015-imeersukkut pivoq.

Akiitsoqarnermi utoqqalinersiat pisortat akileqqusaannut ilanngaaffigineqarsinnaajunnaarpata, naatsorsuutigineqarsinnaavoq, utoqqalinersiallit imaluunniit utoqqaat atugarisai maannamit *ajornerulissasut*. Atugarisat ajornerusut ilaatigut tassaasinnaapput, ilanngaaffigineqarsinnaajunnaarnerup kingunerisaattut, pisortatigut isumaqatigiissuteqarfigisat utoqqarnik isumaqatigiissuteqarnissaannut tunuarsimaalernissaat, imaluunniit utoqqarnik isumaqatigiissuteqarnerit annertunerusumik ernialersorneqalernissaat aamma akiliuteqalernissaat. Tamatuma saniatigut inuit utoqqalinissamut ileqqaarnissaannut kajumissuseerutsitsinngikkuni tamanna annertuumik annikillissinnaavaa, tassami inuup nammineq ileqqaagai ilanngaaffigineqarsinnaammata, taamaasilluni inuup nammineq ileqqaagaanit, utoqqalinersiaaniunngitsoq, arsaarinnittoqarsinnaassammat. Tamanna piumasarineqanngitsumik akiitsoqarlutik utoqqalinersialinnik assigiinngisitsinermik kinguneqarsinnaavoq.

Tamatuma saniatigut akiitsoqarnermi utoqqalinersiat ilanngaaffigineqarsinnaajunnaarpata, akiligassaqarfiit akornanni naligiissitaanermik annertuumik malunnartunillu ajornartorsiuutinik kinguneqarsinnaavoq. Assersuutigalugu, illuatungeriit marluk isumaqatigiissuteqarpata, siulleq utoqqalinersiaqarpat, aappaalu utoqqalinersiaqarnani, annertuumik naligiinngisitsineq aalerinarnerulissaaq. Akiligassaqarfik utoqqalinersialimmit akiitsunik akiliiffigineqarnissamut piumasaqarsinnaanngippat, akiitsullit taakku akornanni naligiinnginnermik kinguneqassaaq. Akiitsulik utoqqalinersiaqanngitsoq, suli akiligassaqarfimmut akiliinissamut pisussaaffeqassaaq, aappaali utoqqalinersiaqarnini pissutigalugu ilanngaaffigineqarsinnaajunnaarnini tunngavigalugu akilersuisariaqarnani. Tamanna akiligassaqarfiit akiliisitsiniarnissamik periarfissaannik naligiinnginnerulersitsissaaq aamma naapertuilluanngitsitsilluni, taakkulu akiligassaqarfiit naligiinnerannut innarliivoq. Naggasiullugu tamanna utoqqaat atornerlunneqarnerannik aamma

sumiginnarneqarnerannik, soorlu isumaqatigiissutini, assersuutigalugu attartornermut isumaqatigiissutini, pimoorussaannngitsumik atsiornissaanut pinngitsaalitinneqarnerannik kinguneqarsinnaavoq.

Akiitsoqarnermi utoqqalinersiat ilanngaaffigineqarsinnaajunnaarpata, inuit aningaasaqarnerannut arlalinnik ajortunik kinguneqarsinnaavoq, qulaanilu allaaserineqartutut allannguneq utoqqarnut iluaquteqassanani. Killormuanilli utoqqalinersiallit arlalinnik ajortumik kingunerisassanik misigisaqassapput.

Naggasiullugu erseqqissaatigineqassaaq, tamatumani kommunit pisortat akileqqusaannut annermik akiliisitsiniartartuummata, taamaammallu akiitsoqarnermi utoqqalinersiat ilanngaaffigineqarsinnaajunnaarpata, aningaasaqarnikkut annertuumik annaasaqassasut. Tamatumani aamma kommunit innuttaasut kommuninut akiitsullit pisassai amerlasuut nalikilliliiffigisariaqassavai.

2. Taamattaq namminersortunut qanoq aningaasaqarnikkut kinguneqassava?

Paasissutissat taakku pissarsiarineqarsinnaanngilaq. Tamatuma saniatigut apeqqut 1-imut akissut innersuussutigissavara.

Naatsorsuutigineqarpoq, pisortat akileqqusaannut akiitsoqarnermi utoqqalinersiat ilanngaaffigineqarsinnaajunnaarpata, pisiniarfinni atuisoqarnerulernissaa. Tamatuma saniatigut namminersorlutik akiligassaqarfiit, soorlu aningaaseriviit taarsigassiinernut isumaqatigiissuteqarnermi innuttaasut sukkanerusumik akiitsunik akilersuinissaannut piunasaqartalissasut aamma annertunerusumik qaammammut akilersuititsisalissasut naatsorsuutaavoq, tassami utoqqalinersiaqalernissaaq nallertinnagu akiitsut tamarmik akilernissaat qularnaarniassammassuk. Namminersorlutik akiligassaqarfiit aningaaserivunngitsut allannguutinit sunnerneqarnissaat naatsorsuutaanngilaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Erik Jensen

